

ת"פ 6056/12/16 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד משה זוהר

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 6056-12-16 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' זוהר
בפני כבוד השופטת רבקה גלט

בעניין: משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה

המאשימה

נגד

משה זוהר

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד שלם

הכרעת דין

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירות של העלבת עובד הציבור לפי סעיף 288 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ואיומים לפי סעיף 192 לחוק.

על פי תיאור העובדות, ביום 5.10.16, בשעה 6:30 או בסמוך לכך, בבית החולים "אסף הרופא", עת המתין לטיפול בחדר המיון כשהוא אינו שבע רצון ממשך ההמתנה, צעק הנאשם לרופא (להלן: המתלונן): "גוש חרא בן זונה, אני עוד אראה לך חוצפן, מי אתה בכלל, רק אם אני אתן לך בוקס הדברים פה יזוז", והניף ידו לעבר המתלונן בתנועת אגרוף.

2. הנאשם כפר באישום וטען כי אומנם היו חילופי דברים, אך לא אמר את הדברים המיוחסים לו. בנוסף, טען כי תוכן דבריו אינו מגבש את העבירות שבכתב האישום.

3. מטעם התביעה העידו המתלונן והאחות אנה שנכחה בעת האירוע. בנוסף, העיד השוטר מנטל. מטעם הנאשם העיד הוא לבדו.

ממצאי עובדה

4. עדויות המתלונן והאחות היו מהימנות וקוהרנטיות. ניתן היה להתרשם כי שניהם מקפידים מאד לדייק בדבריהם ולא עלה כל ניסיון להשחיר את הנאשם או להעצים את האירוע.

5. המתלון והאחות העידו כי הנאשם היה קצר רוח בהמתנה לרופא נוירולוג, קילל את המתלון, ואיים עליו בתנועת אגרוף. המתלון הדגים את תנועת הנאשם כהנפת האגרוף לעבר צווארו, תוך אמירה "רק אם תקבל מכה/אגרוף זה יתקדם", אמירה שנשנתה בטון תוקפני, אשר גרם לו לפחד. לדבריו, הנאשם עמד במרחק של צעד וחצי ממנו בעת האיום. לעניין המילים המדויקות שאמר הנאשם לא הצליח המתלון להיזכר, ולאחר שעין בהודעתו, ציטט כי הנאשם אמר לו "גוש חרא אני עוד אראה לך". האחות אנה העידה כי ראתה שהמתלון יושב בעמדת הרופא מול המחשב ואז לפתע התקרב אליו הנאשם, הרים את ידו, אמר שייתן לו סטירה וקילל.

6. הנאשם טען כי יש חוסר התאמה בין גרסאות עדי התביעה, אך טענה זו אין בידי לקבל. יש לזכור כי מאז האירוע חלפה למעלה משנה. העדים תיארו את האירוע באופן זהה בעיקרו, כשעבור שניהם היה יסוד מפחיד ומאיים בכך שהנאשם הרים את ידו, וקילל. שני העדים מסרו כי למרבה הצער אירועים של עימות עם מטופלים, לרבות קללות וגידופים, מתרחשים בחדר המיון בתדירות גבוהה, לכן קשה לצפות שיזכרו את כל פרטי הפרטים של האירוע. בנוסף, ייתכן בהחלט כי האחות שהיתה במרחק כמה מטרים, לא שמעה את כל מילותיו של הנאשם ולכן לא ידעה את תוכן המדויק.

7. חיזוק לעדויות המתלון והאחות יש בעדות השוטר מנטל, לפיה הנאשם חזר באזניו על האמירה שהמתלון הוא רופא "חרא", ו"שם הוא צריך לצעוק ולהגיד שם הוא ייתן לו אגרוף בראש רק אז הוא ייתן לו טיפול רפואי, זה מה שיביא אותו רק באיומים הוא יקבל את הטיפול" (עמ' 13 ש' 25). מנטל תיעד בדו"ח פעולה את דברי הנאשם, והעובדה שבעצמו אישר שהיה "בעצבים"

8. אילו היה הנאשם מכחיש את האירוע מכל וכל, ייתכן שהיה משקל לטענותיו נגד עדויות התביעה. ואולם, בעדותו הוא מודה בפה מלא שלאחר שהתארכה ההמתנה לרופא נוירולוג, ניגש אל המתלון ואמר לו: "למה אתה מדבר אלי ככה? אנחנו ממתינים כאן כמה שעות וכולי עם כאבים, מה אחרי זה אתם מתפללים למה אתם מקבלים בוקס מאנשים ומתלוננים" (עמ' 16 ש' 32). הנאשם נשאל האם ייתכן שהניף את ידו בתנועת אגרוף, והשיב כי הוא מדבר עם הידיים ויכול להיות שהניף את ידיו, אך לא בתנועת אגרוף. בנוסף, אישר כי היה עצבני מאד, בשל ההמתנה לרופא, והיחס המזלזל לו זכה, לשיטתו. לדעתו יש בדבריו אלה כדי לחזק את ראיות התביעה ואת המסקנה לפיה איבד שליטה כתוצאה מכעסו, והתנפל על המתלון באיומים וגידופים.

9. לעניין מילות הגידוף, אני מקבלת את עדות המתלון, שחוזקה על ידי מנטל, לפיה הנאשם עשה שימוש בביטוי "גוש חרא" כלפיו, שכן אין זה סביר כי כל אחד מהעדים בדה מלבו ביטוי זה.

10. הנאשם נמנע מלהביא לעדות את חברתו שנכחה עמו בעת האירוע, ובכך מנע את האפשרות לחקרה ולהסתייע בה לשם ירידה לחקר האמת. משנמנע מהבאתה, יש לשקול את המחדל לחובתו, כאילו העידה בניגוד לגרסתו (ע"פ (מרכז) 29284-06-10 מד"י נ' חאג' יחיא (3.11.10); ע"פ 3947/12 סלאח נ' מד"י (10.12.12)).

11. לאור הראיות שהובאו, אני סבורה כי התביעה הוכיחה את עובדות האישום. מעבר לכך, כפי שאראה להלן, גם אם אקבל את גרסת הנאשם, לפיה אמר רק את המשפט המצוטט לעיל מפיו, יש בכך כדי לגבש את העבירה של איומים, זאת אף אם לא הניף ידיו כלל.

עבירת האיומים

12. על פי הלכת ליכטמן (ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מד"י (6.9.89), הערכים אשר עליהם באה עבירת האיומים להגן הם בעיקר השלווה הנפשית, הביטחון וחירות הפעולה של הפרט, ויש לבחון התגבשות העבירה במבחן אובייקטיבי. כמו כן, העבירה עשויה להתגבש גם כשהאמירות אינן מפורשות ומתלווה להן התנהגות מאיימת. באותו עניין אמר בית המשפט העליון:

ניתן לזהות איום אסור בין היתר על-פי הנסיבות שבהן ניתן לו ביטוי, ועל-פי המסר הגלום בו שנועד להטיל אימה ביחס לדרך פעולתו של המאויים. יש שהמסר ונסיבות העברתו הופכים את הביטוי מאזהרה מותרת לאיום אסור. כמו כן, יש משקל רב למבחן העזר שקבע בית-משפט זה לאיתור האיום, "האם יש לדובר שליטה או השפעה על אפשרות התממשותה של הסכנה שעליה הוא מתריע? אם התשובה היא בחיוב - הדובר שולט על התממשות האזהרה - יש לראותו כמאיים, ולא אך כמזהיר"

ברע"פ 2038/04 לם נ' מד"י (4.1.06), נאמר:

כדי לקבוע אם תוכן הביטוי עולה כדי איום יש לבחון אם יש בדברים כדי להלך אימה בליבו של אדם רגיל מן היישוב המצוי בנסיבותיו של האדם שנגדו הופנה האיום. יודגש כי בחינת תוכנו של הביטוי אינה מתבצעת במנותק מהנסיבות, אלא בתוך ההקשר שבו ניתן הביטוי. כמו כן יבחן בית המשפט את המסר הגלום בביטוי.

בחינת האירוע שלפנינו לאור ההלכה הפסוקה, לא מותירה כל ספק בדבר אופיו המאיים, שכן ברור הוא כי הנאשם התכוון להפעיל לחץ ואימה על המתלונן על מנת שיספק לו את הטיפול הרפואי במהירות, והיתה לנאשם השליטה המלאה על אפשרות התממשות האיום, כך על פי מילותיו שלו. בנוסף, ברור כי היה בהתנהגות הנאשם כדי להטיל אימה על כל אדם, ובפרט רופא, והתקדימים המצעים עליהם שמענו כולנו בכלי התקשורת יעידו.

בנסיבות האירוע, שני מרכיבי האיום, הן המילולי, והן המעשי (הנפת האגרופ), כל אחד לעצמו, מקיים את המבחנים שנקבעו על ידי בית המשפט העליון.

13. על פי עדות המתלונן, הנאשם אמר לו "רק אם תקבל מכה/אגרופ זה יתקדם". לעומת זאת, הנאשם טוען כי נוסח דבריו היה: "מה אחרי זה אתם מתפללים למה אתם מקבלים בוקס מאנשים ומתלוננים". לדעתי אין הבדל רב בין שני הנוסחים הללו, בייחוד בסיטואציה בה ניגש הנאשם אל המתלונן היושב בעמדת הרופא, עומד מעליו, ומטיח בו את הדברים, כשהוא עצבני.

14. אם עולה החשש שמא הנאשם נשפט כאן על דברים שאמר שלא מדעת בעידנא דריתחא, ובהיותו חולה, הרי סברה זו נשללת מתוך עדותו שלו. שעה שעמד על דוכן העדים והיה מודע לחשיבות מילותיו, חזר והסביר עצמו כך: "ניסיתי לתת בהבנה שיבין את האנשים שבגלל ההתנהגות שהם מתנהגים למטופל שאם קורה טעות וחס וחלילה מישהו מרים יד שיבין שאולי ידבר יותר יפה ויבין את המטופל" (עמ' 21, ש' 5), ומשמע מדבריו כי לדעתו אכן אופן פנייתו לרופא היה לגיטימי.

בדיוק בהקשר זה, אמר בית המשפט המחוזי בע"פ 7283/05 עמרם רווח (5.4.06):

"מוסכם האמור בפסק דינו של בית משפט השלום בדבר "האופי המיוחד המאפיין את

עבודת הרופאים", ו"האינטרס הציבורי הגלום באכיפת החוק מחייב לאפשר להם לעבוד מתוך שקט נפשי וריכוז מקסימלי ומבלי שיהיו מושפעים מגילויי אלימות מכל סוג שהיא, בין מילולית ובין פיזית". מטבע הדברים חלק לא מבוטל מהבאים בשערי בתי החולים נמצאים במצוקה קשה ובסערת רגשות. לא יעלה על הדעת כי בעיתות כאלה יפרקו את המתחים והמטענים הרגשיים על הסגל הרפואי. פגיעה כלשהי בצוות הרופאים ובסגל הרפואי בכלל ראויה לגינוי חריף. ציבור אשר לא מבטיח את שלומם המלא של רופאיו, האחיות ויתר הסגל הרפואי, בסופו של דבר פוגע בעצמו. לכן יש "לצאת חוצץ ולהוקיע את התופעה".

15. כללו של דבר, התביעה הוכיחה את עבירת האיומים מעבר לכל ספק סביר.

העלבת עובד הציבור

16. קבעתי כי הנאשם קילל את המתלונן כפי שציטט מתוך הודעתו את המילים "גוש חרא". לא יכולה להיות מחלוקת על כך שביטוי זה הוא מכוער, גס רוח, וכפוי טובה כלפי מי שמקדיש לילות כימים לטיפול בחולים. עם זאת, יש לבחון האם מילים אלה מגבשות עבירה של העלבת עובד הציבור במקרה דנן.

17. לדעתי, לא ניתן להתעלם מכך שאת המילים המכוערות אמר הנאשם ממש באותה נשימה, יחד עם מילות האיום האחרות בהן דנתי קודם לכן. מן הראיות עולה בבירור כי מטרת הנאשם לא היתה לעלוב במתלונן, אלא להניע אותו לספק לו מיד את הטיפול הרפואי כפי שדרש, ובתוך כך אמר את המילים הללו. בנסיבות אלה, נראה שההפרדה בין המילים המגבשות איום, לבין אלה המגבשות את ההעלבה הוא מלאכותי. היות שהגידוף היה שולי לאיום, אינני סבורה כי היה בו כדי לגבש עבירה נוספת, שיש לה עמידה עצמאית משלה.

18. למעלה מן הצורך אזכיר כי לאחרונה ניתנה הלכת סגל (רע"פ 5991/13 סגל נ' מד"י (2.11.17)), בה צמצם בית המשפט העליון את תחום התפרשותה של העבירה, בעקבות הלכת אונגרפלד (דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מד"י (11.7.11)). לדעתי, עולה ספק של ממש בנוגע לאפשרות לייחס לאמירה "גוש חרא" כשלעצמה, בהקשר דנן, עמידה בדרישות ההלכה המחייבת, לצורך גיבוש העבירה, אך לא אקבע מסמרות בעניין זה, שכן די לי במה שנאמר קודם.

סיכום

אני מרשיעה את הנאשם בעבירת איומים ומזכה אותו מהעבירה של העלבת עובד הציבור.

ניתנה היום, י"א אדר תשע"ח, 26 פברואר 2018, במעמד הצדדים